

Princip for Udgifternes Fordeling mellem Stat og Kommuner. Justitsministeriet har foretrukket at gaa den sidstnævnte Vej, navnlig fordi en Opgørelse som den omtalte meget snart ikke længere vilde blive et retfærdigt Grundlag for Udgiftsfordelingen.

Med Hensyn til Lovforslagets enkelte Paragraffer bemærkes yderligere følgende:

ad § 1.

ad a) Landsretterne ville ganske vist for en Del, bl. a. altid i Nævningsager, fungere som 1ste Instans, og der kunde derfor efter den nugældende Regel om Kommunernes Forpligtelse til at tilvejebringe Retslokaler for Underretterne, være Spørgsmaal om at lade i hvert Fald Udgifterne til Nævningeretternes Lokaler udrede af Kommunerne. Regeringen har imidlertid, da en saadan Udgift i det væsentlige maa siges at være en af Procesreformen forvoldt ny Udgift, fundet det rettest, at Staten overtager samtlige Udgifter til Lokaler for Landsretterne, hvorved bemærkes, at Staten nu afholder Udgifterne til Lokaler for Overretterne. Udgiften til Lokaler for Højesteret og Sø- og Handelsretten i København har altid været afholdt af Statskassen ved Bevillinger paa de aarlige Finanslove, og denne Ordning forudsættes derfor vedblivende at burde opretholdes, skønt Sø- og Handelsretten efter Retsplejeloven lige saa lidt som nu vil komme til at fungere som Appeldomstol.

ad b—d) De heromhandlede Udgifter ere de vigtigste nye Arter af Udgifter for Strafferetsplejens Vedkommende, og de bør efter det til Grund for Lovforslaget liggende Princip udredes af Statskassen.

ad e) Ifølge Lov Nr. 77 af 20. April 1888 udredes Vidnegodtgørelser i kriminelle Sager nu af samme Kasse som de øvrige Delinkventomkostninger. Indførelsen af den mundtlige Retspleje vil imidlertid navnlig for Nævningeprocedurens Vedkommende, hvor Reglen er, at alle Vidner og Skøns mænd saa vidt muligt personligt skulle afgive deres Forklaring for den dømmende Ret, jfr. Retsplejelovens §§ 848—857, bevirke, at det Offentliges Udgift til Vidnegodtgørelser m. v. vil stige betydeligt. Da der efter den gældende Procesordning kun afhøres Vidner for vedkommende Forhørsret, vil det formentlig efter det titnævnte Princip for Fordelingen af Udgifterne mellem Stat og Kommuner være det rimeligste fremtidig at lade Staten overtage alle Udgifter i

Anledning af Vidners og Skøns mænds Afhørelse for Landsretterne og Højesteret.

ad § 2.

Som allerede omtalt afholdes de i denne Paragraf omhandlede Udgifter fra gammel Tid af de enkelte Kommuner, og denne Ordning foreslaas derfor indtil videre bibeholdt, saa meget mere som der, hvis de nuværende Ting- og Arresthusbygninger skulde overtages af Staten, dels vilde opstaa indviklede Opgørelser, dels vilde fremkomme Vanskeligheder med Hensyn til disse Bygningers økonomiske Bestyrelse. Desuden tjene de nuværende Domhusbygninger oftest tillige kommunale Øjemed. Hvad særlig Hovedstaden angaar, er det nuværende Forhold det, at Staten og Københavns Kommune i Forening eje Domhuset paa Nytorv (og en i Hestemøllestræde beliggende Anneksbygning), hvor der er indrettet Lokaler saavel for de Retsinstitutioner, som det paahviler Københavns Kommune at skaffe Plads til, som for de Retslokaler og Kontorer, for hvilke det paahviler Staten at betale, jfr. nærmere herom Rigsdagstidenden for 1888—84 Tillæg B., Sp. 1259 ff., samt for 1901—02, Tillæg B., Sp. 1237—38. Vedligeholdelsesomkostningerne afholdes af Staten med $\frac{4}{7}$ og af Københavns Kommune med $\frac{3}{7}$. Gennemførelsen af mundtlig Retspleje saavel ved Østre Landsret som ved Københavns Byret vil imidlertid udkræve en meget betydelig Udvidelse af de nuværende Retslokaler m. v., hvortil Udgiften efter den gældende Ordning vil være at fordele i et vist Forhold mellem Staten og Københavns Kommune. Da de med Københavns Kommunalbestyrelse i saa Henseende indledte Forhandlinger endnu ikke ere førte til Ende, er Ordningen for Hovedstadens Vedkommende af de i denne Paragraf omhandlede Forhold imidlertid henskuddt til særlig Lov.

ad § 3.

Det er ovenfor nævnt, at det er anset rettest at foreslaa, at de egentlige Delinkventomkostninger vedblivende skulle udredes af Kommunerne. Skønt derhos de ovenfor nævnte nugældende Regler om Fordelingen mellem Købstæderne og Landkommunerne af Delinkventudgifterne ere lidet rationelle og vistnok ogsaa maa anses for at være byrdefulde for Købstæderne, har Regeringen dog ikke paa nærværende Tidspunkt ønsket at foreslaa nogen Ændring heri. Ved Paragraffens Indhold opretholdes da ogsaa hele det System af Regler, der